

Stress er ikke kun et akademiker fænomen

Tal fra LO's spørgeskemaundersøgelse om arbejdsmiljø og tilbagetrækning fra november 2017 viser med al tydelighed, at stress og et belastende psykisk arbejdsmiljø ikke kun er et akademiker fænomen, tvært imod. Undersøgelsen stadfæster nemlig, at et belastende psykisk arbejdsmiljø rammer bredt. På tværs af de tre hovedorganisationer oplever en stor andel af lønmodtagerne psykiske arbejdsmiljøudfordringer, blandt andet i form af et højt arbejdspress og arbejdsrelateret stress.

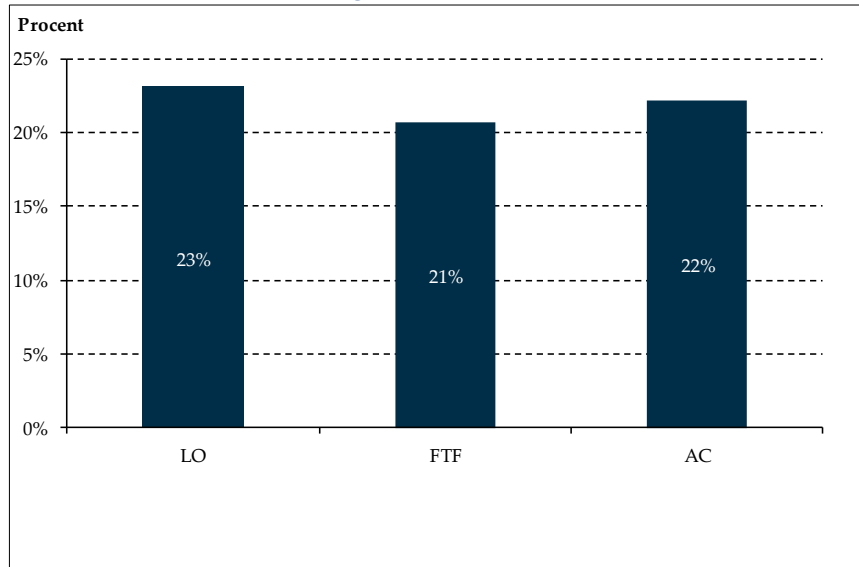
Undersøgelsen viser blandt andet:

- Hver fjerde af den samlede LO-målgruppe (dvs. både nuværende og tidligere LO-medlemmer) angiver, at de dagligt eller ugentligt har haft det psykisk dårligt inden for en periode på fire uger.
- 41 pct. af LO-medlemmerne (dvs. nuværende LO-medlemmer) er helt eller delvist enige i, at deres arbejde er følelsesmæssigt eller psykisk belastende
- 58 pct. af LO-medlemmerne er helt eller delvist enige i, at deres arbejde er kendetegnet ved højt arbejdspress.
- Næsten hver femte af LO-medlemmerne (17 pct.) har inden for de sidste 12 måneder haft sygedage på grund af psykiske påvirkninger på arbejdspladsen, såsom stress, udbrændthed mv.
- Hver femte LO-medlemmerne angiver, at de ofte eller altid har følt sig stressede inden for en periode på fire uger. Ud af denne gruppe angiver over halvdelen arbejdet som værende den vigtigste kilde til stress, mens privatlivet kun tildeles en lille betydning (6 pct.).

Hver fjerde af den samlede LO-målgruppe har det psykisk dårligt

Undersøgelsen viser, at den samlede LO-målgruppe for spørgeskemaet - en gruppe bestående af både nuværende og tidligere LO-medlemmer - oplever udfordringer med det mentale helbred. Knap hver fjerde (23 pct.) af den samlede LO-målgruppe angiver, at de dagligt eller ugentligt har haft det psykisk dårligt inden for de sidste fire uger (*jf. figur 1*). Samme billede tegner sig hos FTF og AC, hvor de tilsvarende tal er henholdsvis 21 pct., og 22 pct. Det er altså ikke kun akademikere, der oplever udfordringer med det mentale helbred.

Figur 1. Andel der dagligt/ugentligt har haft det psykisk dårligt inden for de sidste fire uger

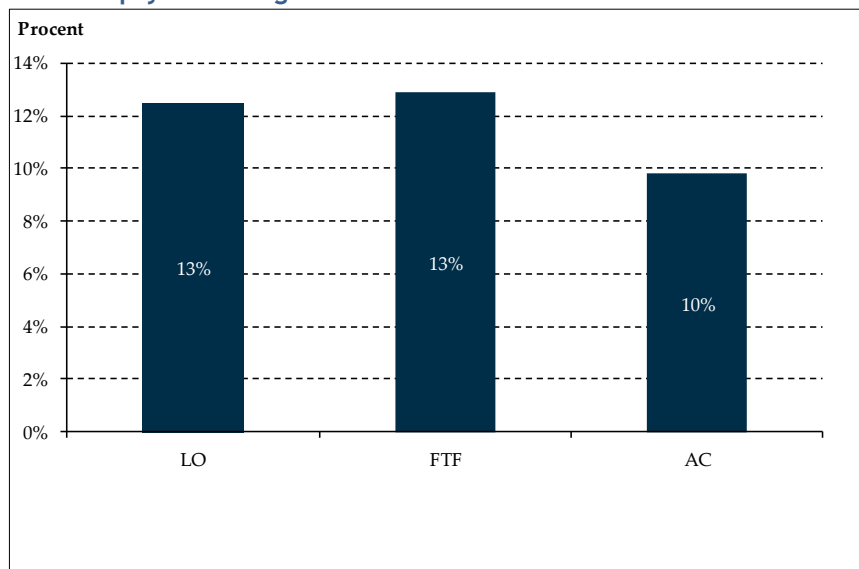


Anm.: Spørgsmålet lyder: Hvor ofte har du haft det psykisk dårligt inden for de sidste fire uger? (Psykisk dårligt kan fx være ifm. stress, følelsesmæssig belastning, følelsen af utilstrækkelighed og lign.). Tallene omfatter alle adspurgte i spørgeskemaet, dvs. lønmodtagere, pensionister, elever, kontanthjælpsmodtagere m.fl.

Kilde: Epinion for LO, november 2017

Derudover viser undersøgelsen, at lidt over hver tiende (13 pct.) af den samlede LO-målgruppe dagligt eller ugentligt tager medicin, fordi de har det psykisk dårligt. Omtrent det samme gør sig gældende for FTF og AC. For den samlede FTF- og AC-målgruppe gælder det at hhv. 13 pct. og 10 pct. dagligt eller ugentligt tager medicin fordi de har det psykisk dårligt (jf. figur 2). Der tegner sig altså et billede af, at også LO-målgruppen oplever psykiske udfordringer i hverdagen.

Figur 2. Andel der dagligt/ugentligt tager medicin, fordi de har det psykisk dårligt.



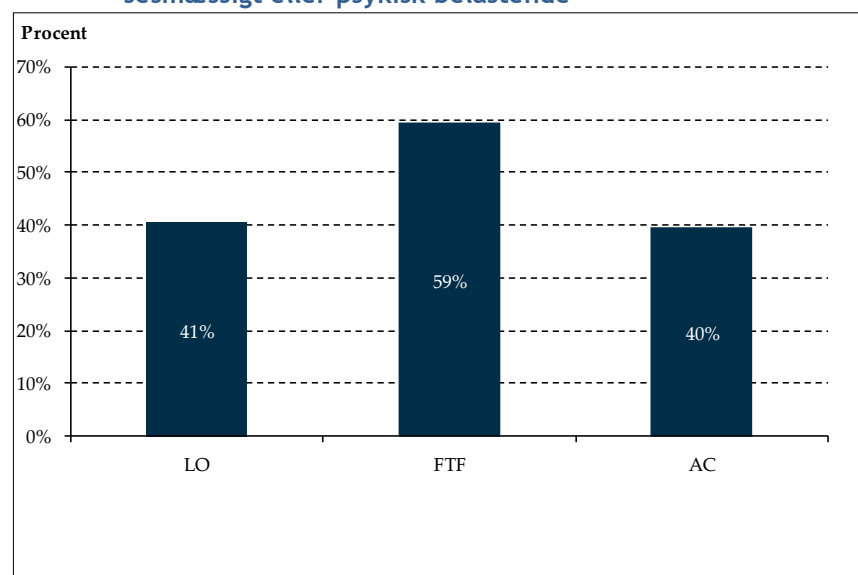
Anm.: Spørgsmålet lyder: Hvor ofte tager du i gennemsnit medicin, fordi du har det psykisk dårligt? (Psykisk dårligt kan fx være ifm. stress, følelsesmæssig belastning, følelsen af utilstrækkelighed og lign.). Tallene omfatter alle adspurgte i spørgeskemaet, dvs. både lønmodtagere, pensionister, elever, kontanthjælpsmodtagere m.fl.
Kilde: Epinion for LO, november 2017

De to ovenstående tabeller (tabel 1 og 2) har refereret generelle tal vedrørende en samlet LO-målgruppe bestående af både nuværende og tidligere LO-medlemmer. I resten af notatet vil tallene omhandle LO-medlemmerne specifikt, dvs. de der er lønmodtagere, dagpengemodtagere eller langtidssyge.

Fire ud af 10 LO-medlemmer mener, at deres arbejde er psykisk belastende

Blandt de adspurgte LO-medlemmer angiver fire ud ti, at deres arbejde er følelsesmæssigt eller psykisk belastende. Det samme gør sig gældende for akademikerne, mens FTF'erne topper skalaen. Hele seks ud af ti FTF'ere angiver at deres arbejde er følelsesmæssigt eller psykisk belastende (jf. figur 3). Tallene tegner således et tydeligt billede af, at stress og et hårdt psykisk arbejdsmiljø ikke kun er et akademiker problem, tvært imod. Et belastende psykisk arbejdsmiljø rammer ligeledes LO-medlemmerne.

Figur 3. Andel der er enige/delvist enige i, at deres arbejde er følelsesmæssigt eller psykisk belastende

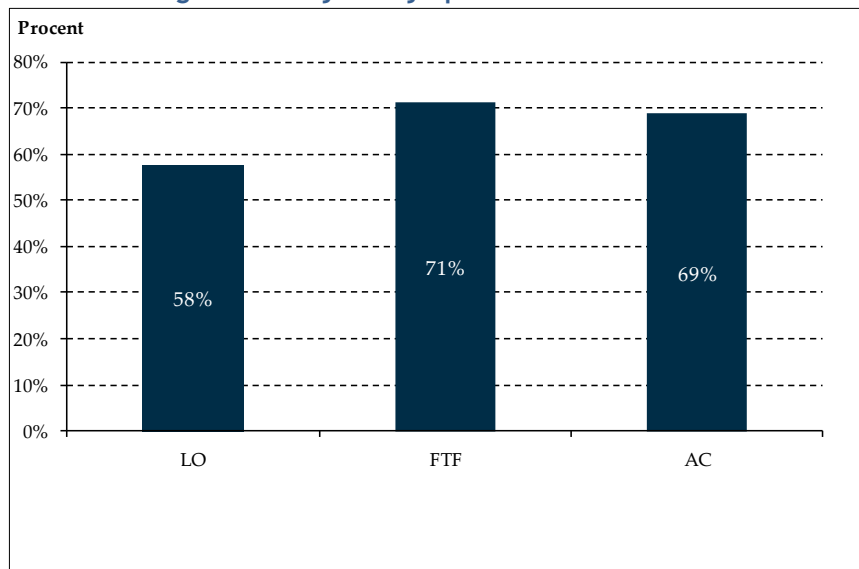


Anm.: Spørgsmålet lyder: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Arbejdet er følelsesmæssigt eller psykisk belastende
Kilde: Epinion for LO, november 2017

At arbejdet for mange LO-medlemmer er psykisk belastende hænger tæt sammen med, at de oplever et højt arbejdspress. Seks ud af ti (58 pct.) af de adspurgte LO-medlemmer angiver, at de er enige eller delvist enige i, at deres arbejde er kendetegnet ved et højt arbejdspress (jf. figur 4). For både FTF'erne og akademikerne er det

syv ud af ti der angiver, at deres arbejde er kendetegnet ved et højt arbejdspress.

Figur 4. Andel der er enige/delvist enige i, at deres arbejde er kendetegnet ved højt arbejdspress



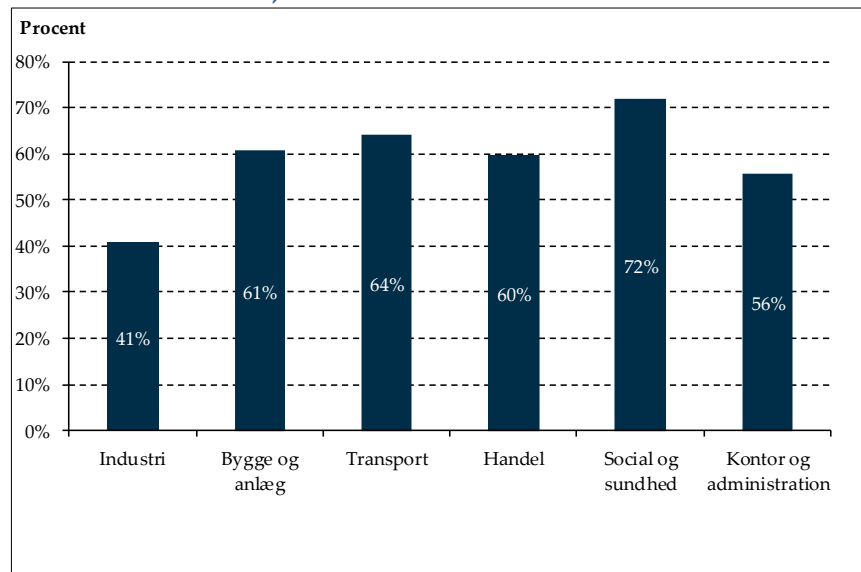
Anm.: Spørgsmålet lyder: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Arbejdet er følelsesmæssigt eller psykisk belastende?

Kilde: Epinion for LO, november 2017

Et højt arbejdspress viser sig derudover, at være en stor udfordring på tværs af forskellige brancher. Blandt LO-medlemmer i bygge og anlægs-, transport-, handels- samt social og sundhedsbranchen angiver 60 pct. eller derover, at deres arbejde er kendetegnet ved højt arbejdspress (jf. figur 5). Det er altså både LO-medlemmer inden for offentlige og private hverv, som rammes af et hårdt arbejdspress.

Samme tendens gør sig gældende, hvis man fordeler arbejdspress på forbund. 67 pct. af de adspurgte FOA-medlemmer angiver, at deres arbejde er kendetegnet ved et højt arbejdspress, mens det samme gør sig gældende for over halvdelen af både Dansk Metals, HK's-, og 3F's medlemmer. Udfordringer med et højt arbejdspress synes derfor at ramme bredt på tværs af brancher såvel som forbund.

Figur 5. Andel der er enige/delvist enige i, at deres arbejde er kendetegnet ved højt arbejdspress fordelt på brancher (LO-medlemmer)



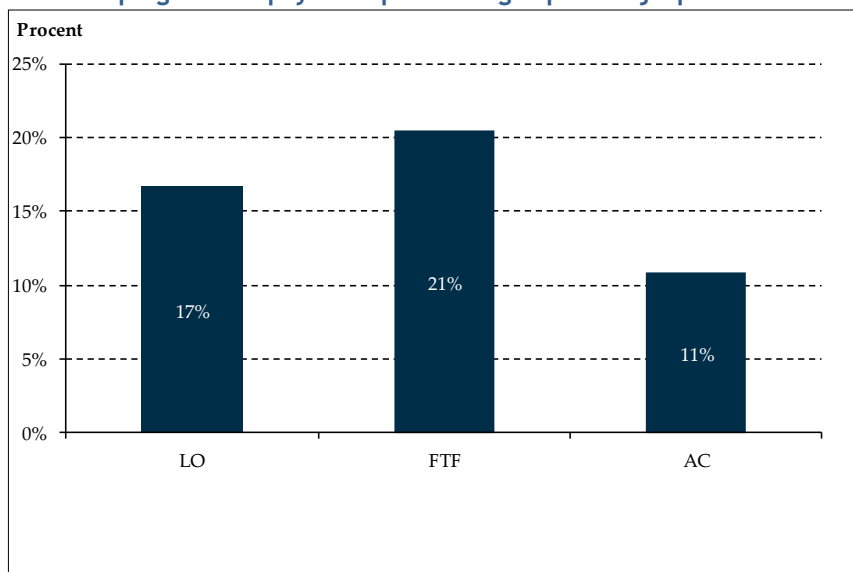
Anm.: Spørgsmålet lyder: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Mit arbejde er kendetegnet ved højt arbejdspress?

Kilde: Epinion for LO, november 2017

Hver femte LO-medlem sygemelder sig pga. psykiske påvirkninger på arbejdspladsen

Det belastende psykiske arbejdsmiljø og det høje arbejdspress som mange LO-medlemmer oplever synes i visse tilfælde at være så omfattende, at det resulterer i sygemeldinger. Undersøgelsen viser nemlig, at op mod hver femte LO-medlem (mere præcist 17 pct.), inden for det seneste år har meldt sig syg på grund af et belastende psykisk arbejdsmiljø. Samme billede tegner sig hos FTF, hvor det tilsvarende tal er 21 pct. For akademikerne er det hver tiende, der har meldt sig syg pga. psykisk påvirkninger (jf. figur 6).

Figur 6. Andel der inden for de sidste 12 måneder har meldt sig syge på grund af psykiske påvirkninger på arbejdspladsen



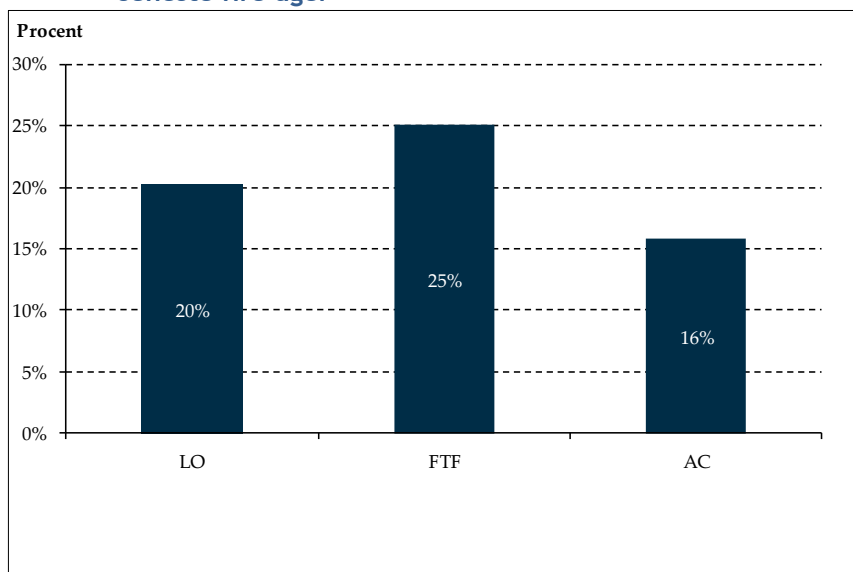
Anm.: Spørgsmålet lyder: Har du inden for de sidste 12 måneder haft sygedage på grund af psykiske påvirkning på arbejdspladsen (stress, udbrændthed mv.)?

Kilde: Epinion for LO, november 2017

Arbejdet er den største kilde til stress

At stress og psykisk belastende arbejdsmiljø ikke udelukkende er et akademiker problem ses ligeledes ved, at hver femte LO-medlem altid eller ofte har følt sig stresset inden for de seneste fire uger (jf. figur 7). Det tilsvarende tal er 25 pct. for FTF'erne og 16 pct. for akademikerne.

Figur 7. Andel der altid eller ofte har følt sig stresset inden for de seneste fire uger



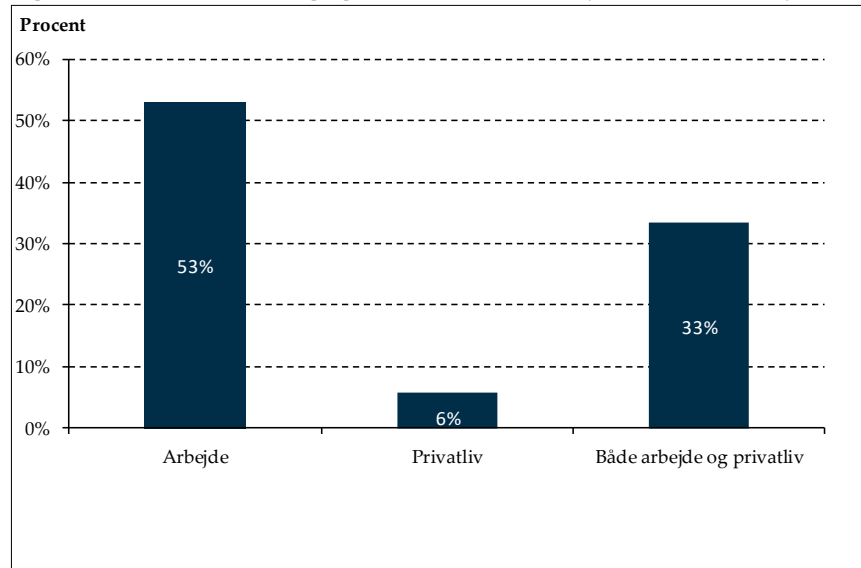
Anm.: Spørgsmålet lyder: Hvor ofte har du følt dig stresset inden for de sidste fire uger?

Kilde: Epinion for LO, november 2017

Spørger man LO-medlemmerne ind til, hvad den primære årsag til stress er, svarer over halvdelen (53 pct.), at arbejdet er den vigtigste

kilde til stress. Kun 6 pct. angiver privatlivet, mens hver tredje (33 pct.) svarer, at både arbejde og privatlivet er den primære årsag til stress (jf. figur 8).

Figur 8. Hvad var den vigtigste kilde til stress (LO-medlemmer)



Anm.: Spørgsmålet lyder: Hvad var den vigtigste kilde til stress?
Kilde: Epinion for LO, november 2017

Boks 1. Fakta om undersøgelsen

Epinion har for LO i november 2017 spurgt 7.413 personer i alderen 18-75 år om en række spørgsmål vedrørende helbred, tilbagetrækning og arbejdsforhold. 3.484 respondenter af disse er lønmodtagere m/u personaleansvar, dagpengemodtagere, herunder i aktivering, samt langtidssyge. De resterende 3.929 respondenter er enten pensionerede, efterlønsmodtagere, kontanthjælpsmodtagere, studerende eller selvstændige.

Som udgangspunkt er besvarelsene i notatet fra lønmodtagere herunder med personaleansvar, dagpengemodtagere herunder i aktivering samt langtidssyge. De sidstnævnte grupper har besvaret spørgsmålene ud fra erfaringerne i deres seneste job. Dækker besvarelsen alle deltagere i spørgeskemaundersøgelsen er dette angivet eksplicit.